

Tisztelt Elnök Úr tisztelt Bizottság!

Örömmel teszek eleget a megtisztelő felkérésnek, hogy a Magyar Örökség Díj adományozása alkalmából rendezett ünnepségen méltassam kerületünk művészeti iskolájának, a Budafok-Tétényi Nádasdy Kálmán Alapfokú Művészeti Iskolának és Általános Iskolának eddigi tevékenységét.

Az intézmény közel fél évszázados, a magyar művészetoktatás és a főváros művészeti nevelése-oktatásában, kulturális életében vállalt aktív, innovatív részvétele, kiemelkedő eredményei és nem utolsósorban gazdag örökségőrző és teremtő tevékenységének elismeréseként Karsay Ferenc, Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat polgármestere tett javaslatot a díj odaítélésére. Nemcsak politikusként, hanem kerületi lakosként és szülőként saját tapasztalataim is alátámasztják a javaslat megalapozottságát. A XXII. kerületi Állami Zeneiskolát a fővárosi zeneiskolai szervezet decentralizálásával 1970. május 6-án hozta létre a XXII. kerület Nemes László csellótanár, zenekari művész vezetésével. Korszerű szemléletű, a közös zenélést, a zenekari működést megalapozó intézmény fejlődött ki. A fiatal, lelkes tantestületnek köszönhetően az intézmény már a 70-es évek közepére a fővárosi zeneoktatás élvonalába került. Az évtized végére már szinte minden fúvós és vonós hangszert tanítottak. Az iskolában működő együttesek idővel az országos és nemzetközi versenyeken, fesztiválokon a legkiválóbb helyezéseket, minősítéseket kapták: a Budafoki Ifjúsági zenekar (a mai Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar elődje), a Budafoki Kamarakórus, a Budafoki Ifjúsági Fúvószenekar, a Gitárzenekar, a népi hangszeres oktatás beindulásával a népzenei együttesek, majd a 1990-es években a jazzoktatás beindulásával a Budafok Big Band.

1988-ban – Magyarországon elsőként és a politikai rendszerváltozás szakmai hirnökeként – művészeti iskolává alakult az intézmény. Egy új iskolatípust teremtett. A létrehozott modell mind mai napig alapja a magyar művészeti iskolai oktatásnak, ami mára a magyar közoktatás és egyúttal a magyar kulturális örökség részévé vált. Nemes László, a *csellótanár gordonkaművészek* nemzedékeit nevelte ki – a két elnevezés közt mekkora a különbség, pedig ugyanazon a szakon végeznek. Ezzel csak azt az áldozatos munkát kívántam kiemelni, amivel ő nekifogott a művészeti nevelésnek. Ugyanis végezheti valaki úgy is a csellótanári hivatását, mint Nemes László, hogy körülötte mindenki átvette az nevelés örömeinek élményét tőle, hogy zenekarok születtek, megújult a közösségi kulturális, vagyis a polgári zenei élet a szocializmus idején Budafokon és egy új iskolatípus jött létre. Ennek a háttérében mindig az a döntés áll, hogy a gyakorlásra szánt órákat kiszoríthatják az szervezés által elvitt órák éveken keresztül, ami nem más, mint az önmagam tökéletesítése helyett az új nemzedékek építése, az egyén helyett a közösség előtérbe helyezése. Nemes László áldozata mindenképpen ott áll az iskola sikerének a háttérében, ezért őt meg kellett ma említeni. A ma díjazott iskola, az ő szellemi öröksége.

Az intézmény aktív szerepet vállalt először a kísérleti, majd a végleges tantervek elkészítésében. Ma Magyarországon – köszönhetően a Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola által elindított iskolamodellnek – mintegy 400 művészeti iskola működik. Az oktatott művészeti ágazatok: zeneművészet, szín- és bábművészet, képző- és iparművészet, táncművészet.

1996-ban tovább bővült az iskola profilja a korábban ének-zene tagozatos általános iskolaként működő Szent István téri általános iskola integrálásával. A hagyományos ének-zene tagozatos profilt kiszélesítve a társművészetek (képző- és iparművészet, néptánc, dráma) a mindennapos oktatás részévé váltak, a művészetoktatás újabb lehetőségeit megteremtve.

Az intézmény mindenkor meghatározója kerületünk kulturális életének, így például megteremtette a rendszeres hangversenyélet lehetőségét. Az első két évtized fejlődésére jellemző, hogy a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar, egyre gyakrabban lépett fel a kerület és az ország határait is átlépve a budapesti Városháza dísztermében, a

Zeneakadémián, a Budapesti Kongresszusi Központban és külföldön is. Az iskola kereteit túlnőve 1993-ban hivatásos együttessé vált. Mára Hollerung Gábor vezetésével Budapest és az egész magyar zenei élet egyik legelismertebb és legnépszerűbb zenekara. Nagy büszkeség ez a fenntartó Budafok-Tétény önkormányzatnak, aki művelődéspolitikai és anyagi ráfordítást nem kímélve 25 éve segíti az erre érdemes zenekart.

Külön ki kell emelni, hogy az iskola nem csak nemzeti kulturális örökséget teremtett, de példát mutat a hagyományok őrzésében. Az intézmény 1987-ben vette fel Nádasy Kálmán háromszoros [Kossuth-díjas magyar filmrendező](#), színészpédagógus, színházigazgató, műfordító, a Magyar Állami Operaház igazgatójának, főrendezőjének, a színművészeti Főiskola igazgatójának nevét. Emlékét, szellemiségét őrizve magas színvonalú oktatással, tehetséggondozással, és egész működésével példamutatóan működik.

Nádasy Kálmán örökségének ápolásához hasonlóan őrzi a világhírű zongoraművész Cziffra György szellemi hagyatékát, aki közel másfél évtizedig volt a kerület lakója. Vele és családjával személyes kapcsolatban állt az iskola. Emlékére az iskola legtehetségesebb tanulóiik részvételével „Cziffra versenyt” rendez. Ebbe a folyamatba illeszkedik a Balázs János zongoraművész nevével fémjelzett immáron nemzetközi rangra emelkedett Cziffra Fesztivál is.

Mindkét művész emlékére az iskola kezdeményezésére Budapest Főváros, és a Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat támogatásával szobrot állítottak központi épületükben, két kerületi művész Janzer Frigyes és Szabó Gábor alkotását.

Magyarország első művészeti iskolának épült korszerű épülete a Nagytétényi úti, amely az oktatásnak, alkotásnak ideális feltételeket nyújt. Az elmúlt évtizedek alatt az intézmény megszámlálhatatlanul sok művészetet értő, gyakorló embert nevelt, valamint több mint kétszáz hivatásos művészt adott a magyar kulturális életnek, akik közül többen különböző díjak kitüntetettjei. Tanítványaink voltak többek között: Köves Péter magánénekes, a bécsi Staatsoper volt tagja; Cziffra János a Salzburgi dóm karnagya, egyetemi tanár; Pertis Attila világhírű Liszt-díjas zongoraművész, dr. Szász György; Munkácsy Mihály-díjas szobrász- és éremművész, Magyar Képzőművészeti Egyetem tanára; Szalóky Ágnes Liszt-díjas énekművész. Az iskola 2005-ben elnyerte a Magyar művészetoktatásért szakmai díjat, 2007-ben a „Kiváló Művészetoktatási Intézmény” minősítést. Mindez annak a szellemiségnek a légkörében valósulhatott meg, amely a kultúránk ápolásának örömeivel formálja a gyerekek személyiségét, ezzel a tanítás célját is magasra emelve.

Az iskola eredményei nem valósulhattak volna meg a kerület és a főváros vezetésének és a művészetpártoló helyi közönség támogatása, valamint a lelkes, szakmailag felkészült innovatív tantestület nélkül, akik közül számosan magas állami elismerésben is részesültek. Az iskolát alapító Nemes László elnyerte Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület díszpolgára címet.